

Sosiaali- ja terveysministeriö

STM:n lausuntopyyntö 28.6.2024

VM; Lausunto työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä annettavasta laista ja eräistä muista lakimuutoksista

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä ja eräiksi muiksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan, että työsuojelun yhteistoimintahenkilöitä koskevien tietojen rekisteröinti- ja luovutustehtävä annettaisiin lailla työmarkkinajärjestöjen yhdistykselle Työturvallisuuskeskukselle perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuna julkisena hallintotehtävänä.

Esityksen tavoitteena on työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröintiä koskevan lainsäädännön parempi sopiminen yleislainsäädännön kokonaisuuteen ja lainsäädännölle asetettuihin vaatimuksiin vastaaminen. Ehdotettavalla lailla on tavoitteena edistää myös työsuojelua.

Lisäksi ehdotetaan panostajalain 1 §:ssä säädettäviä panostajalain soveltamisalan rajauksien muuttamista siten, että lain soveltamisalasta poistettaisiin muun muassa Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen virkatehtävät.

Valtiovarainministeriön lausunto

Valtiovarainministeriö kannattaa esitettyä uutta lakia työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä sekä lakiin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta esitettyä muutosta. Valtiovarainministeriöllä ei ole kommentoitavaa panostajalakiin ja työturvallisuuslakiin ehdotetuista muutoksista.

Esitetty uusi laki työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä on tarpeellinen ja vastaa aiempaa paremmin lainsäädännölle sekä rekisterin ylläpidolle, käytölle ja tietosuojalle asetettuja vaatimuksia.

Työsuojeluhenkilörekisterillä on olennainen merkitys työsuojelun edistämiseksi, työsuojelutiedon ja -koulutuksen kohdentamiselle eri organisaatioissa työsuojelutehtävissä työskenteleville

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

työsuojeluhenkilöille. Siksi on tärkeää, että työsuojeluhenkilörekisterin toiminnan perusta ja yksityiskohdat määritellään lain tasolla.

Esityksessä tarkennetaan myös rekisteriin kerättäviä tietoja ja rajataan tietosisältöä nykyistä suppeammaksi. Rajausten taustalla on tietojen tarpeellisuus nimenomaan työsuojelutehtävän näkökulmasta. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan rajausta on tarpeellinen ja linjassa nykyisten tietosuojasäännösten kanssa. Tietosisällön rajaaminen helpottaa myös rekisterin ylläpitoa sekä vähentää ilmoitusvelvollisten työnantajien työtä.

Työturvallisuuskeskus on käytännössä tähänkin asti vastannut työsuojeluhenkilörekisterin ylläpidosta, vaikka nykyisen lain mukaan rekisterinpitäjä on sosiaali- ja terveysministeriö. Työturvallisuuskeskuksella on siten hyvät edellytykset tehdä tarvittavat muutokset olemassa olevaan rekisteriin ja varmistaa sen keskeytymätön toiminta. Valtiovarainministeriö puoltaa tietojen rekisteröinti- ja luovutustehtävän antamista Työturvallisuuskeskukselle julkisena hallintotehtävänä.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota ehdotetun lain 6 §:ään tietojen vapaaehtoisesta ilmoittamisesta eräissä tapauksissa. Kyseessä olisi laajennus nykyiseen käytäntöön, jossa ilmoitusten tekeminen työsuojeluhenkilörekisteriin on säädetty yksinomaan työnantajan vastuulle. Erityisesti kyseisen pykälän 2 momentissa ilmoittamismahdollisuus annetaan yksittäisille henkilöille, joilla on momentissa mainittu työsuojelun yhteistoimintarooli työpaikalla, yhteisellä työpaikalla jne. Kyseinen kohta edellyttää täsmennystä, että vältetään mahdolliset päällekkäiset ilmoitukset työnantajan sekä työsuojelutehtävissä toimivan henkilön tekemänä ja siitä Työturvallisuuskeskukselle koitua hallinnollinen lisätyö.

Esitetyn lain 15 §:ssä säädetään muiden oikeudesta saada ilmoitettuja tietoja. Pykälän mukaan Valtiokonttorilla on jatkossakin oikeus saada lain 3–6 §:ssä tarkoitettuja tietoja tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä sähköisesti. Maksuakaan ei perittäisi, koska kyseessä on viranomaisen. Valtiokonttori järjestää valtion työpaikkojen työsuojeluhenkilöstölle työsuojeluun liittyviä tilaisuuksia, välittää työsuojelutietoa ja edistää heidän verkostoitumistaan. On tärkeää, että uusi laki mahdollistaa edelleen Valtiokonttorille maksutta tietojen saamisen rekisteristä työsuojelutoiminnan kohdentamiseksi.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan lisäksi, että julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (myöhemmin tiedonhallintalaki) 21 § tulisi sovellettavaksi Työturvallisuuskeskuksen hoitaessa sille annettua rekisteröintiin ja tietojen luovuttamiseen liittyvää julkista hallintotehtävää.

Tiedonhallintalain 21 §:ssä säädetään tietoaineistojen säilytystarpeen määrittämisestä. Hallituksen esityksessä on kuvattu tiedonhallintalain soveltamisalaa, jota koskevan 3 §:n mukaan laki ei tule kokonaan sovellettavaksi, kun yksityinen yhteisö hoitaa julkista hallintotehtävää. 21 § on yksi sellaisista säännöksistä, joita ei tarvitse soveltaa. Tästä syystä hallituksen esityksessä ehdotetaan nimenomaista säännöstä, jonka mukaan Työturvallisuuskeskus soveltaisi tiedonhallintalain 21 §:ää käsittelemiensä tietojen säilytysajan määrittelyyn.

Valtiovarainministeriö toteaa, että 21 § on jäänyt yksityisiin henkilöihin ja yhteisöihin sovellettavien tiedonhallintalain säännösten ulkopuolelle hallinnollisen taakan vähentämiseen liittyvistä syistä. Tiedonhallintalautakunnan tiedonhallintalain 21 §:stä saadun palautteen perusteella voidaan kuitenkin todeta, että tietojen säilytysajan määrittelyä ja tietoaineistojen arkistointia tai tuhoamista koskevilla säännöksillä on ollut julkisella sektorilla tiedonhallinnan laatua parantava vaikutus. Valtiovarainministeriö näkee, että samanlainen positiivinen vaikutus voi olla myös yksityisten tahojen tiedonhallintaan, jos ne soveltavat tiedonhallintalain 21 §:ää. Valtiovarainministeriö suhtautuu siis myönteisesti siihen, että Työturvallisuuskeskus soveltaisi myös tiedonhallintalain 21 §:ää tietojen säilytysajan määrittelyyn.

Valtiovarainministeriö pitää tarpeellisena, että hallituksen esityksessä kuvataan sen vaikutuksia tiedonhallintaan ja tietosuojaan, kuten esityksessä onkin jo tehty. Tältä osin valtiovarainministeriö kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että vaikutuksissa tulisi arvioida ja kuvata myös asiakirjojen

säilytysaikojen määrittelyn ja ylläpidon sekä tarpeettomien aineistojen tuhoamista vaativa työpanos. Vaikutukset voivat olla vähäisiä vaikutuksia suuremmat.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Finanssineuvos, yksikön päällikkö,
osastopäällikön sijainen

Katju Holkeri

Tiedoksi

VM JulkICT Tietopolitiikka, Laura Kolinen

VN/203/2020-VM-16

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: